

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 5 Iuliu 23 Iuniu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Reflecstuni la actele electorali bisericesci din an. 1850.

Sub despotismulu legei martiale care apasá cerbicea locuitoriloru tiei in an. 1850, ar' fi fostu absolutu preste putintia a reflecta cevasi la acte de natur'a celoru retiparite din „F6i'a" de atunci in Gazet'a Nr. 45 et 46 din 1868. Astadi dupa sieptespediece ani speramu, ca va fi ertatu a observa cate ceva la necece acte, ca e nu mai sunt proprietatea sabiei, ci a istoriei. Vomu face acésta catu se póte mai in scurtu, nu atatu din punctu de vedere confesionalu, catu mai v6rt6eu din respectu de natiunali, politice si umanitarie.

1. Nuncius apostolicus din Vien'a spune romaniloru greco-uniti in epistol'a sa din 23 Maiu 1850, cumca Pap'a Romei scie, ca episcopulu Ioanu Lemeni isi dedese dimisiunea de buna voia. Mare amagire si grea compromisiune a infalibilitatii! Scie tier'a intréga, ca episcopulu Lemeni isi dedese dimisiunea de frica, in urmare ceoru mai brutale amerintari pre candu locuicá in Clusiu, unde pe atunci comandá faimoasulu generalu Urban, éra poli'ti'a militaria ajutata de baionetu si de alunu, éra in man'a capitanului Dietz. Dupa aceea episcopulu Lemeni fú transportatu la Vien'a si aruncatu in robia la monastirea calugariloru franciscani. Episcopulu Lemeni nu a cadutu pentru vreo vina ecleziastica seu pentru nemoialitate, ci elu a cadutu numai din cauza, ca a facutu politica. Inse oine a vedutu sententi'a vreunui tribunalu, in puterea careia episcopulu Lemeni trebuea se fia destituitu si aruncatu in temnitia? Unde este acea sententia? ca lumea nu o cun6sce. Éca cum póte cadé unu archiereu romanescu, inca si atunci, candu acela este supusu alu papei. Potestatea discretionaria se jóca cu elu cá si cu o papusia.

Romanii ardeleni cá romanu, au fostu fórte ne'ndestulati cu atitudinea politica a episcopului Ioanu Lemeni pana in an. 1848; inse n'ar trebui se uite nimeni, ca episcopii ardeleni éra indatorati a pune juramentu in man'a monachului, ca voru observa si apara t6te legile vrasmasie natiunei romanesci si ca voru fi membrii alu uniu nei, adica conspiratiunei celoru „trei natiuni regnicolarie“, conspiratiune carea se renoiá cu ocaziunea facarei schimbari de tronu. Int'acea la locul acesta nu avemu se intrebamu, déca Lemeni a placutu seu a desplacutu romaniloru, ci intrebarea este, déca elu si-a datu dimisiunea de buna voia seu de frica. Elu si-a dat'o de frica. Lui Lemeni nu'i remasese nici calea deschisa cá se fuga la Rom'a, precum fugise episcopulu Craiu in dilele Mariei Teresiei, preste acésta pe Lemeni 'lu si jafuisera.

2. Decretulu gubernatoriului br. Ludovicu Wohlgemuth din 26 Iuliu 1850 constata unulu din acelea abuzuri datat6rie de mare smintéla in cleru si poporu, pe care iesutii le prevarcasera in biseric'a greco-catolica romanescá, cá adica primatele ungurescu inca se fia infaciosiatu la alegerea episcopului si respective a mitropolitului greco-catolicu romanescu prin unu politiaiu alu seu. Acésta clausula trebue se se ia in legatura strinsa cu cealalta, unde Wohlgemuth ne'ntrebata de cleru, ii spune acestua, ca ii sta in voia a'ei alege episcopu si din alta tiéra, adica sciti dv6stra, vreunu omu alu cuiva, statatoriu sub protectiunea nu sciu cui. Ddienele, cata umilire pentru clerulu si poporul de legea greco-catolica! Si apoi inca unii altii totu mai avea curagiu de a recomanda natiunei romanesci uniunea cu biseric'a

Romei, pre candu aceea nu insemná nici mai multa nici mai pucinu, decatu supunerea clerului si a episcopiloru romanesci sub papuculu archiereiloru unguresci, intoema precum éra supus ai romaniloru greco-resariteni neuniti la cei serbesci si la cei grecesci.

3. Capitolulu din Blasiu in 'espansulu seu prefige diu'a de alegere pe 18/30 Sept. Wohlgemuth poruncescoe, cá protopopii (degradati la stare de archidiaconi episcopesci) se'si adune pe preotii alegatori in 4/16 Sept, éra diu'a alegerei episcopului o lasa totu pe 30 Sept.; opresce inse strinsu, ca sínódele se nu cuteze a se consulta despre alte lucruri, decatu numai despre tréb'a alegerei, totuodata le aduce aminte, ca pe atunci domniea legea martiala, prin urmare reverentiele loru se vorbésca fórte incetu in sínóde, pentrucá nu cumva se se inversiune gendarmii asupra preotiloru. Mai tardoru se comanda in miculu Blasiu unu numeru maricelu de trupe imperatesci, adica cá de parada, in adeveru inse spre a insufla frica si cutremuru acelora, carii isi propusesera a protesta in contra amestecului strainu la alegeri. Totu asia oprisera atatu pe sinodulu din an. 1832 dela orice alte lucrari canonice, catu si pe celu adunatu in 1833 pentru instalarea lui Lemeni, éra dupace acelasi totu a cutezatu a desbata si a incheié cateva hotariri scurte — cate au intratu pe dóua cóle — potestatea despotica ce se manifestá priu cancelari'a curtiei, le au cassatu. In an. 1846 candu cu alegerea episcopului greco-res. la Tard'a, sinodulu éra si fú aparatu binisioru — de si fara baionete — de orice incercare de a'ei mai vedé si de alte afaceri bisericesci.

4. Preareverenti'a sa parintele vicariu Constantin Alutanu prin cerculariulu seu din 30 Iuliu (11 Aug.) implineace inaltele porunci intoema. De sila buurosos.

5. Preareverenti'a sa parintele canonic Vas. Ratin in cuventarea sa intempinat6ria numesce pe episcopulu Erdeli si pe consiliariulu Gebbel angeri ai lui Ddiu. Repausatulu Erdeli avea pentru romanii ardeleni cam urmat6riele titlature: Horie, rebeli, schismatici, greci, muscali, fii ai perirei. (L'amu auditu cu urechile n6stre de dóua ori.) Dreptu ca ardeleni cá Maiorescu, Baliutu s. a. s. a. inca nu'i facea nici unu feliu de complementu la nici unu feliu de ocaziune. Incatu pentru du. Gebbel, apoi t6ta romanimea se mirá, cum i s'a intemplat, cá protestantu de confesione oam éra, se ajunga la Blasiu, cá se cadia in ispita de a'ei face cruce romanescá. Inse ce mai jocu bizaru alu sortiei! Episcopulu Erdeli, romanu numai din traditiune, incolo unguru si ultramontanu escaltatu, si cons. Gebbel, vrasmasiu din maosima politica si natiunala alu bisericiei greco-unite, vinu se asiste la exercitiulu celui mai pretiosu dreptu alu oristianismului preste totu si alu bisericiei gr. rez. in specie!

6. Clerulu nevoindu a merge orbesce la alegeri, isi cerú volé de a tiené conferentia pregatit6ria. Comisarii cunoscundu'si aspr'a porunca ostasiésca, mai anteu amblá cu síold'a preten-diendu cá se li se dè „prea plecata jalba“ in-scrisu, dupa aceea audiendu ca cu totu sunetulu tobeloru si alu baioneteloru tréb'a totu devine sei6sca, se invoira la aceea ce n'a statu nici odata si nu va sta in veci in dreptulu nimeni de a op'i. De altmintrea clerulu dupa aceea nu a fostu nici decum avaru in temaieri, in multiamiri profunde, pentruca despotismulu ilu lasase a se folosí de dreptulu seu sacru, nepre-scriptibilu, eternu cá si dreptatea lui Ddiu. Pana si episcopulu Erdeli ii multiamira, pentruca elu cá vrasmasiu neimpacatu alu institutiuniloru sinodale si specialmintea alu dreptului electoralu, nu'si pregetase a se primbla inca odata dela Oradea la Blasiu, éra lui Gebbel, pentruca

cá protestantu asistá si elu la alegerea unu episcopu unitu. De altmintrea lucrurile conferentiei pregatit6rie din 29 Sept. merita un'a discussiune inadinsu, care inse nu s'ar putea impartasi la locul acesta. Aici numai atata: Déca clerulu in 29/17 si 30/18 Sept. 1850 ar' fi pututu macaru numai presimti t6te calamitatile cate au venitu preste elu dupa cinci ani, de siguru ca nu ar' fi pasitu la alegere, pana candu nu i s'aru fi acceptatu conditiunile, pe care le-ar' fi pus densulu, éra acelea nu aru fi fostu numai dóua sub a) et b). In acelu casu i s'ar fi octroatu unu episcopu cine scie de unde. Inse unu episcopu octroatu pe scannulu Fagarasiului si respective alu Albei Iuliei va fi si va remanea in vecii veciloru ne-canonicu, éra apoi despotismulu in timpurile n6stre oricatu de inversiunatu se se arate, nu mai póte fi duratoriu, elu trebue se céda mai alesu vointiei demnitatiei sale si carele care bine, cumca oricandu elu se va arunca in partea dreptului, éra nu in partea despotismului ei nici in a privilegiului, totudeaun'a poporul va fi cu elu si in contra impilatoriloru. Nici unu despotismu nu póte fi mai nerusinat, decatu acela, care nu te sufere cá se te consultezi nici macaru asupra trebuintiloru altariulu teu. Orice poporu liberu va intempina unu despotismu de asemenea natura cu pumnulu preste falci, indata ce prevedinti'a ii va da ocaziunea la mana. —

Brasiovu 2 Iuliu o. n. Cu placere venimu a publica urmat6ria:

Multumita publica.

Subscris'a Eforia aduce la cunoscinti'a on. publicu romanu, precum ca on. si stimatulu domnu M. Pascali, artistu romanu si directore alu societatii teatrale, venindu dela Bucuresci in voiagiulu artisticu la Brasiovu, a datu si un'a reprezentatiune teatrale in favorulu gimnasiunui nostru romanu gr. orientalu de aici, care a rezultatu unu venitu curatu de 138 fl. 34 or. v. a.

Deci subscris'a eforia ei aduce in numele ei ei alu predicalu institutu cea mai ferbinte multumit6re pentru acestu faptu umanu si binevoitoriu.

Atotputintele parinte curescu se'lu intarésca si se spriginésca intreprinderilz domniei sale, pentrucá se i se implinésca asteptarile cele mai multumit6re ale greiei, dar' preafrum6sei sale arte.

Brasiovu 8/20 Iuniu 1868.

Efori'a sc6leloru centrale romane gr. or.

In 1-a Iuliu se duse din Brasiovu unu despartimentu din garnis6n'a Brasiovului la Ohab'a cá ecsecutiune (jeoutia). — Mercuri dupa prandiu s'a facutu o proba inaintea promenadei cu aparatulu de stingerea focului numitu „Extincteur“ imbunatatitu in structura de Pellenz Reuleaux, din Ehrenfeld lara Colonia, din care Franciscu Zúrner aduse unu exemplaru si facú proba publicului despre puterea lui cea avantagi6sa, probata la stingerea focului. Astfelu de tulumbe suntu si eftine si lesne de procuratu.

In Sibiu se facú proba cu masin'a de vorbitu (Sprechmaschine). —

E o s a m e n e l e la sc6lele romane si evangelice se succedu in septeman'a acést'a; si la romanu Sambata va fi solenitateu impartirii premialoru si a cetirei clasificatiuniloru, ér' a 3 a di luni in 1-a Iuliu o. n. se va tiené ecamenulu de maturitate la gimnasiulu romanu cu 6 maturisanti. Credemu, ca ne vomu interesá cu totii a lué parte la incuragiarea tenerimei cu oaldur6s'a cercetare a probelor publice de distinctiune. —

Sibiu. „Telegrafulu Romanu“ referéza, ca inteligintia romana din Sibiu si giuru a arangiata in onorea societatii dramatice a dlui Pascali o mésa splendida in otelulu la „Imperatul Romanilor“, cu care ocaziune se tienura mai multe toasté.

Domnulu directoru M. Pascali fini numerulu representatiuniloru destinate pentru Sibiu si ne place a i gratula de resultatu, fiinduca atatu diurnalele de acolo, catu si clu-iane 'lu inaltiare cu lauda pana la gradulu ce'lu merita in artea sa dramatica in care póte emula, ma si escela langa vercine. Numai se'si iè timpu d. P. a cultiva prin componeri de piese nationale eroice, dramaturgia romana, artea profesata cu atatu succesu de dea. Atunci reinaltiandu animele publiculu la sublimitatea idealulu strabunu, va efepua cu o piesa mai multu, decatu cu o suma de piese mai esotice. —

„Herm. Ztg.“ trage luarea aminte a cetitoriloru, cumca representatiunile societatii teatrale romane au fostu cercetate si de locuitorii din Resinari, Boitia, Selisce si cumoa a vediutu pe multi romani mai avuti imbracati in haine tieranesce cumparandu logie si impartasinduse cu cea mai incordata si mai consimtitória atentione la productiuni. Acésta o insira „H. Z.“ cá unu documentu de simtiulu frumosulu, care se afla si in poporulu tieranu pentru arte si limb'a sa, care servescu de documentu, ca si in plasele locuitoriloru sateni au prinsu consimtitória de sine nationala afunde radecine Eclatantu testimoni in contra celoru ce ne nomiea poporu nomadu. —

— Societatea de asecuratiune generala impromutata „Transilvani'a“, alu carei consiliu administrativu se afla in Sibiu, si a alesu acum cu unanimitate de votori presiedinte pe br. Milios si lucra de candu i se intarisera statutele.

— Legea pentru biseric'a gr. or., care e sanctionnata si s'a prezentata in 27 Iunie in camera deputatiloru pentru a se publicá, ne imbucura si ne imple de sperantia, ca va contribui multu si la inaltiare intereselor culturei nationale, precum si la actiunea concordiei generale intre frati de acelasi sange. —

† **Elisabetopole.** Ioane Voivodu c. r. accesistu nascutu din Catin'a, dupace a servitu 32 ani cá magistru de vigilia si 10 ani in servitiu civile, pensionatu de 5 ani, a repusat in 4 Febr. in alu 66. anu alu unei onorabile si esemplare vietii, dupa 20 ani alu vietiei conjugale. Ilu gelescu: soci'a sa veduva Mari'a Voivodu, nascuta Rotariu, invescuta in gele profunda; 'lu gelescu stimatorei lui amici I. Oprisiu, Canditu Olu, Ioane Duma cu familie lelu si alti nenumarati amici. Osamentele se asiediera pentru eternulu repausu in biseric'a gr. cat. a Elisabetopolei in 6 Febr. Cá spriginitoriu si alu „Gazetei“ neintreruptu si cá binefacatoriu la intreprinderile nationali a meritatu de natiune. Se'i fia tierin'a usiora si memor'ia neuitata! —

Clusiu 26 Iunie 1868

Prea stimate Dle Redactoru!

In fói'a maghiara „Munkások Uj-ága“ cetii mai deunadi unu articlu sub titlu: „Se no ne rusinamu a fi negutiatori si meseriasi“, scrisu de unu emigrante maghiaru. Asia dice Jokay: „Dupa rogatiune celu mai frumosu servitiu celu face omulu lui Dumnedieu e lucrulu“. In Americ'a nu e rusine a traí omulu dupa lucrulu manelor, ca acolo si domnii au meserii séu suntu negutiatori. — Enaréza despre unu generalu din New York care cu mare placere le spune, ca unu — fo'tepiano — ce se aflá in unu cabinetu alu lui — e manufactur'a lui, ei spuse generalulu, ca totu insulu are acolo ocupatiune; unulu o profesiune, altulu alt'a; acolo vede omulu pe negutiatorulu celu mai bogatu maturandu'si in bolta si inaintea boltei — pravaliei. Acolo negutiatorii si meseriasii mergu la piatia cu corfele si totu oe cumpara pentru ouina ducu insii a casa; celu mai bogatu negutiatoriu 'ei duce straiti'a pana la statiunea calei ferate, articli cumparati din bolta, corfiti'a cu póme; puocini suntu in Americ'a, dice, care se nu'si curatíesca ei insii caloiunii si vestmintele. Americani in alegerea si ocupatiunea profesiunei suntu fórte practici, eli aplica copii la aceea profesiune, la care observéza ca au mai mare stragere si inclinatiune, si nu perde timpulu copilulu ou astfelu de obiecte, de cari nu va lua folosu, ou obiecte abstracte — de oare nu se va folosi la meseri'a ea, mai bine lasa copilulu

timpu destulu de a se puté cualifica perfecte in meseri'a alésa.

De aceea e Americ'a bogata si fericita, ca acolo cu totii lucra; ilu cuprinde durere pre maghiaru, dice art., asemenandu Ungari'a cu Americ'a — candu privesce la maghiarii din Ungari'a, dintre care multi nu numai afla a nu fi cu cuvintia lucrulu pentru densulu, dar' inca si aceea e necuvientiosu pentru maghiaru, cá elu se fia speculante, negutiatoriu séu meseriasiu.

Se amaresce spiritulu omulu, privindu la multi stranepoti ai bogatei odinior'a natiunei maghiare ne ocupanduse nici cu negutiatoria, nici cu meseria, cá nu cumva acésta se le infecteze si pateze nobilitatea, decatu se radima in cate unu petecu dóne de pamentu, remasu dela parintii lor, cu care -si perdu si petreou timpulu celu scumpu, flamendiescu, si nu puocini caseni suntu cari mai peru de fóme cu sdrantios'a lor familia; se escusa, ca trebue se fure; — dar' la aceea nu cugeta, ca cu lucrulu se castiga pana de tóte dilele, pentruca cu acesta s'ar vatema strabunii lor. Mai incolo continua:

Suntu unii in impregiaraj mai favorátore, pentruca le a remasu dela parintii atata, catu ar' puté trai fara lucru — apoi cá acestia se se ocupe cu vreo negutiatoria séu meseria, éra li rusine — pentruca fi -si szolga-birau nu potu fi toti, si asia cu lips'a ocupatiunei naturalminte se nasce lenea, din oare apoi cá dintr'unu isvoru, isvorescu tóte relele: — beti'a, joculu in carti, perderea averei, si in arma devenirea prunciloru la sapa de lemn. — Pana candu in Ungari'a si in Austri'a familii de acestea voru fi asia numeróse, care tienú negutiatoria de lucru de diosu si de rusine, pana atunci Ungari'a nu va fi fericita s. a. s. a.

Din cele pana aci dise se vede, cum se intereséza numit'a fóia de starea materiale a conationaliloru sei — desoriendule in faci'a lunei scaderile lor, monitandu'i se puna de o parte fai'a nationala maghiara, se se aplice la negutiatorii, meserii si alte specule si in urma se nu le fia rusine a lucra, déca nu voiescu se fia sdrantiosi si peritori de fóme, ca nu potu fi toti — sibirai si so'gabirai! Frumósa admonitiuni dela unu patriotu, care precum se vede au esperiatu si vediutu o parte mare a lunei culte si civilizate; póte servi spre invetiatura nu numai conationaliloru sei, ci si altora!!

Poporulu nostru ce e dreptu nu e lenesiu, e diliginte, sirgitoriu si lucratoriu, dar' durere si ér' durere, nu are cumpetu, n'are calculu. Multi suntu cu totulu dedati spre patim'a beuturii vinarsului, celu atatu omoritoriu de sufletu si trupu, multi din ce castiga dau pe vinarsu la jidani; nu se ingrígescu de prunci si familia. Unii 'si vendu pamenturile la jidani si la altii — pre unu bagatelu. — Mane poimane de va merge totu asia, voru deveni la sapa de lemn. Acasi dupa ce se voru gati calile ferate si pre la noi, voru veni strainii, cari voru sci pretiiu pamentulu; estia voru lacomi la bani si lei voru vende pamenturile; asia ómenii nostri éra voru deveni sclavii strainiloru pre pamentulu strabuniloru lor; si apoi coi voru avé de a imputa? Óre nu loru insisi? — Pruncii, nepotii si stranepotii lor ii voru blastama, de nici dupa mórté in mormentari nu voru avé odichna. Ei despoiati de ce e mai pretiuitu, de pamentu voru fi condamnati se se nasca solavi — proletari fara vatra, fara patria, din caus'a ticalosiei parintiloru lor — pentruca elu cui e pamentulu, a aceluia e si patri'a. — (Va urmá.)

Unu casu de tolerantia in Marmarosiu Sigetu in Maiu 1868.

Egalitate, fratiétate si libertate! Pentru aceste idei sublime se luptara si se lupta in continuu tóte natiunile, cari au ajunsu la consimtitória de sene. In aceste trei cuvinte diace fericirea popóreloru si numai prin realizarea acestora s'ar puté pune capetu luptelor celoru ce-bicóse pentru suprematia, oare sfasiia bunastarea ómenimei si o arunca in abisulu gealusiei. Cu deosebire din partea maghiariloru audiramu a se pronuncia in gura mare aceste idei cá singure fericítore, si ce ei in gubernare se tienu de principiulu egalitatii, fratiétatii si libertatii tuturoru natiuniloru conlocuitorie. Dar' durere, ca maghiarulu nu'si implinesce cuventulu noi pe aicea. Amu vediutu si vedemu in tóte dilele probe, cari dovedescu, ca prin proclamarea acestui principiu salutaru voru numai a amagi popórele si ale atrage in partea lor, pana se

voru intari; inse se vede lamuritu si pe aici, ca sub velulu acestoru idei sublime le este ascunsa tendintia de a maghiarisa cu orice pretiu. Ura maghiariloru catra romanii si chiaru si catra germanii austriaci este unu ce innasoutu in sangele lor, de care nu se potu desbracá, ori catu se strige in lumea larga despre fratiétate.

Intemplarea urmatória ne da dovada destulu dechiara despre cele dise. Aici intrá in septemanele trecute unu amplotu de natiune romanu intr'una ospetaria, unde mai multi maghiari spumegá cu cuvinte de fala si nu mai finea ou laudele natiunei maghiare si cu batujocurile romaniloru, ma si ale nemtiloru. Amplotulu pacinicu se puse la o masa, unde érau si cativa nemti, cu cari incepú a discurge nemtiesce despre lucruri indiferente. Canda 'lu audira fanaticii, ca respectivulu are outediare de a vorbi nemtiesce si romanesce aici pe pamentulu lui Arpad precum se exprimara ei, corifeulu fanaticiloru se soulá cu repediune si se adre-á intr'unu modu mirsiavu catra amplotulu romanu, opunendu'i ca cum póte avé obraznicia de a vorbi aici intre maghiari limb'a s v a b i c a; acela i respunse cu linisce, ca elu crede, cumca intr'unu locu publicu póte vorbi cine cum vrea. Inse fanaticii s'au infuriatu, ca respectivulu nu s'a supusu neconditionatu vointiei lor si ca n'a inceputu indata a vorbi maghiarésce. Infuriatii numai unu cuventu mai asteptara acum cá se'si verse ur'a nationala asupra unui singuru individ si cuventulu a venitu. Amplotulu respectivu ne voindu a mai asculá de ei, avrutu se se departeze, inse maghiarii ei tienura drumulu pana ce nu va vorbi maghiarésce ou ei. Romanulu respundiendule ca nu'lu póte nimenea sili, infuriatii se rapedira asupra lui cá se'lu bata si bietulu amplotu numai prin fuga a pututu scapa in locuintia sa, dar' fanaticii 'lu urmarira si pana acolo, si'lu amenintia ca i spargu usi'a, déca nu i lasa in laintu. Bietulu amplotu s'a vediutu silitu a loá midilóce de aparare si esi cu unu pistolu in feréstra strigandu, ca cine va cutediá a pune mau'a la usia nu va mai trai. Numai asia se departara intre amerintiarii eroii de maghiari. Éca tolerantia maghiara si intre maghiaroni! —

UNGARIA. Dela dieta. Dupa curente dep. Temisiórei I. Misiciu, alesu acum de nou ocupá locu in steng'a intre aplause.

Br. E ö t v ö s la interpelatiunea facuta de Csánády in caus'a egalei indreptatiri a confesiuniloru: déca are ministeriulu cugetu se astérna unu proiectu de lege in privintia egalei indreptatiri, fara de care ur'a confesionala nu póte incetá? — respunde, ca din caus'a multoru ocupatiuni nu s'au pututu face acésta, apoi dreptulu de autonomia alu confesiuniloru nu'i prea érta guvernulu a se amestecá in trebile bisericesci, adaugundu, ca in decursulu acestei sesiuni ou anevoaia se va puté asterne dietei unu asemenea proiectu pentru egala indreptatire confesionala. Csánády nu se multamesce ou acestu respunsu. — Se primescu articlii de lege pentru importulu tabacului si se discute proiectulu despre darea pentru spirituosé.

L. Tisza propune la § 12, care face exceptiune cu secuui, cá se póta ferbe cu caldari mici pe longa o dare de 2 fl., precinde, cá se se estinda si pe alte locuri, unde s'au indatinatu a ferbe cu caldari mici.

Min. Lonyai, e in contra, pentru estra favorulu secuiloru.

Andrei Medanu: O. casa! Dupa ce de comunu este cunoscutu, cumca si in alte parti ale tierii se afla atari tienuturi, cari au asemenea situatiune cá acele parti ale pamentulu secuiescu, despre cari se tractéza in paragrafulu de sub intrebare, si in cari locuitorii nu'si potu erná vitele fara de a se ajutá cu fereberea spirituoselor de bucate; nu este justu cá in favorulu ce se da secuiloru in §-ulu acésta se aiba parte numai si numai acestia.

De cumva s'ar primí paragrafulu acésta precum este formulatu, adica: ca numai secuui se póta ferbe cu caldari mice pentru una dare de 2 fl.; d'apusetiunea acésta s'ar paré a fi favorarea unui soiu (favorarea eschisiva a secuiloru), acésta inse nu credu se póta fi intentiunea o. diete.

Dreptu aceea eu asi dorí, cá favorulu acésta se se dè tuturoru locuitoriloru din acele tienuturi ale tierii, in cari subverséza asemenea relatiuni si asemenea impregiarari, cá si in ale

pamentului secuiesou, despre cari se tractéza în §-ulu de sub întrebare, — si mi-eu libertatea a propune: că în punctulu alu doilea alu §-lui 12 în locul ouvinteloru: „alu pamentului secuiesou“ se se puna apresiunea: „alu tieriei“, că asia favorulu §-lui acestuia se se estinda preste tota tier'a.

Dupa ce mai vorbira vreo cativa incepe apoi **Sig. Borlea**: Propusetiunea dlui deputatu Ladislau Tisza nu contine, precum credu, eu, altceva decat ca, nu numai pamentulu secuiesou, ci si tienuturi de asemene pusetiune se se impartasiéca în beneficiulu cuprinsu în § 12. Era dlui deputatu Antalffy dise în discursulu seu prononoiatu pentru aperiarea secuiloru, ca elu n'are lipsa de privilegiu în interesulu secuiloru si asia nega totuodata, ca aost'a ar' fi unu privilegiu, si ca beneficiulu cuprinsu în § 12 ar' fi unu beneficiu pentru careva soiu de poporu, precum afirma d. dep. Medanu. Eu repetiescu de odata cu dlui Antalffy, ca nici eu nu voiescu a institui privilegiu pentru nimene; inse déca onorat'a casa va respinge propusetiunea dlui Tisza, prin carea beneficiulu stabilitu în favorulu pamentului secuiescu a'ar estinde si la alte tienuturi de asemene conditiune, este evidente, ori cum vomu suci lucrulu, că legea infintieza pentru secui unu privilegiu, carele nu e alta ceva, decat unu favoru pentru una rasa de poporu. Déca nu vomu dara a infintia privilegiu pentru favorulu unei rase, trebe se primimu fara indoieia acésta propusetiune.

Dlui ministru alu finantieloru argumentéza si afirma contra propusetiunii dlui Tisza, ca singuru în seciime este datin'a a fe be spiritu ou caldari de 1½ fieria. Acésta afirmatiune este nefundata. Scimu cu totii, precum oredu eu, ca în mai multe comitate si mai vertosu în comitatele muntóse, precum: Aradu, Bihoru, Zarándu, etc., se întrebuintieza caldari asia mice cá în Seciime. Dlui ministru alu finantieloru presenta inca argumentulu, ca participarea mai multoru tienuturi în acestu beneficiu ar' casinú plansori nenumerate. Acést'a inca nu e argumentu. Suntu destui deregatori finantiali, sustienuti prin tier'a, pentrucá se complanze plansorile finantiali. Miseria secuiloru inca fú presentata cá argumentu, cu privire la acestu favoru. Eu credu ca nu este nimene, care se nu se póta plange în acésta privintia. Intru adeveru, tier'a a ajunsu la oca mai mare seracia, si déca seraci'a ar' poté fi unu argumentu, amu poté impartasi tota tier'a în acestu favoru. Ar't'a ar' fi intr'adeveru de dori'u.

Déca nici astfelu de dorintie drepte si ecuitabili nu respectamu candu pertractamu legi despre greutatile poporului, apoi nu vedu caus'a, pentrucé se ne ocupamu atat'a timpu de ele; ca-ci totu un'a este a inarticulá tóte patentele si ordinatiunile privitorie la portarea greutatiloru, sún a ne disputá despre ele ou septemanele, rezultatulu este totu ael'a. Pentru aceea, onorata casa, din parte-mi — dorindu a usiorá catu se póte greutatile poporului din punctulu de vedere alu dreptatii si alu ecuitatii, partenescu amendamentulu dlui deputatu Tisza fiindu ca cuprinde ore care mica usiorare a greutatiloru poporului, de prin tienuturile mai vitrege.

Punenduse la votu §-lu se primi neluanduse în consideratiune propunerea lui Tisza, Medanu si Borlea. Si asia s'a deschisu usia la privilegiu. —

Siedinti'a din 25 Iunie se ocupa cu caus'a lui Böszörményi, care fara concessiunea dietei, fara a fi lipsitu de mandat, cá deputatu din partea dietei, se citá a intra în pedépsa, amenintanduse ou sila la din contra; se vorbi multu despre neviolabilitatea séu imunitatea deputatiloru dietali. Aci tienura si d. Borlea si Dr. Hodosiu conventari în sensulu imunitatii, ca fara concessiunea dietei se nu se póta pune man'a pe deputati; ma E. Simonyi dice, ca elu lucru fórté tristu, candu în contra unei judecati nedrepte a unui jude nu se afla necasiurea remediu si apasa cuvintele, ca „déca procesulu s'ar ti pari selu védia Europ'a civilisata, ce luoruri minunate se petrecu pe la noi, fara indoieia ca nu ne ar' numera între popórele civilisate“. Cu tóte aceste judecat'a lui Böszörményi se iè simplu spre scientia, reieptanduse tóte propunerile prin votulu maioritatii. Se primesce a 3 óra legea darei de tabacu si de indemnitate pentru min. de finantie pana în 30 Sept. a. o., pentru loteria, bere, fabricarea zăcharului, controlarea si marcarea aurulu si argintulu si a altoru metale pretiose. —

În sied. din 26 Iunie la interpelatiunea lui

G. Várady, déca min. de justitia va presentá unu proiectu de lege pentru regularea cause-loru urbariali, min. Horváth respunde, ca catu mai curundu. Madarász ér' mai da una petitiune în contra legiloru din 1867. Casnádý cere tiparirea unu proiectu de decisiune, care pretinde dela ministeriu se puna în activitate art. 21 din 1848, cá pe institutelu si casele publice se se puna în serbatori tricolorulu maghiaru. Min. Horváth respunde, ca elu a aplicatu art. cu tóta consciint'a si pana acuma. (De ce nu si toti copacii Carpatiloru si Danarei? Dómné da le minte, or' — ca ou fantasmagorii nu se fericescu tieriele si popórele!)

M. Popu Gridénu face unu proiectu de conolu, cá privilegiulu datu secuiloru la ferbera rachiului, se se estinda si la districtulu Fagarasiului, dar' fiinduca erá obiectulu acést'a votatu de mai înainte, i se respinge conoluulu.

Diurnalele Ungariei de tóta colórea luara scirea despre subventiunea scólorulu din Brasiovu decisa de marinitatea ministeriului si a camerei Romaniei, cá unu ce dusmanosu, chiaru si „Pesti Napló“, oficialulu, se îndurá pré gratiosu a promite, ca voru astupá ei asemenea izvóre naturale, care producu numai agitatiuni, desbinari, compromitendu pacea interna, ca-ci asemenea dari au de scopu numai a face propaganda în contra întregitatei regatulu St. Stefanu. Si mai multu! Ele dicu, ca acum a si sositu timpulu, candu maghiarulu trebe se decida asupra sortiei Romaniei.

Tremurati puteri garante ale Europei, ca vi s'a aruncatu manus'a la tóte deodata; atatu curagiulu golu de simbure posedu diurnalele maghiare, pentru misiunea civilisatóre. Ei nu facu nimicu pentru romanu, din principiu, apoi oprescu si pe altii a ne ajutá. Ce simpatia si binevointia e acésta?! —

AUSTRIA INFER. Vien'a 25 Iunie. Mai, Sa imperatulu nostru a binevoitu a se reintórce din Prag'a si a calatori la Iechl. — Se facu combinatiuni preste combinatiuni despre rezultatulu acestei calatorii interesante. Diurnalele germane vorbindu cu dispretiu asupra cehiloru pentru demonstratiunile nationale, care sub timpulu candu se aflá Maiestatea Sa în Prag'a, urmá un'a dupa alt'a, mai vertosu din partea studentiloru si a junimei boemice, predica acum, ca convorbirile lui Beust cu Palacky si Rieger n'au avutu nici unu rezultat de invoiéla, pre candu alte diurnale descoperu, ca cehii voru capatá a buna séma unu cancelarulu de curte, éra altele nu voru a crede ca cehii se voru invoi vreodata, pana candu nu voru primi totu ce s'a datu si unguriloru. Atunci avemu a ne asteptá restatiunea autonomieloru provinciale, precum au fostu éle înainte de 1848, pentrucá asia nu póte se mérga îndelungatu. —

— Senatulu imperialu s'a prorogatu în 24 pana în 1-a Septembrie dupa una sesiune mai lunga de unu anu, dupa ce a asediatu noulu fundamentu alu opului constitutiunei. În 22 Aug. se voru aduna dietele. —

— Se mira diurnalistic'a vienesa de ce „Wiener Ztg.“, gazet'a imperatéseca, n'a publicatu alocutiunea papala si conjecturéza felurite motive, din care unulu ar' fi ignorarea, ér' altulu incungiturarea vreunui pasu grabitu.

— Proiectulu de lege pentru sistemulu de aperiare séu armarea tieriei a esitu în publicu si cuprinde general'a obligare la arme (în ambele parti ale dualismului), ér' aperiatorii patriei (honvedi) în timpu de pace voru avé destinatiune a sustiené ordinea interna. —

— (Statistic'a atentatelor.) În momentulu de facia, unde uciderea principelui Mihailu ocupa lumea politica, póte fi de interesu a face o statistica despre tóte atentatele ce se facura de 20 de ani încóce asupra persóneloru de imperati si domnitori. Dela 1848 încóce se facura 21 de atentate, dintre cari cele mai multe remasera fara reusire. În 26 Nov. 1848 se facu atentatu asupra persónei ducelui de Moden'a; în 12 Iun. 1849 asupra principelui de Prusi'a aflanduse în Minden-Ingolheim; în 22 Maiu 1850 asupra regelui Prusiei care a moritu de mórte buna; în 28 Iunie 1850 aruncá Robert Pate cu unu bastonu greu dupa regin'a Angliei, dara nu o vatemá rev. În 24 Sept. 1852 se descoperi în Marsili'a o machina îngropata în pamentu, carea érá menita se explodeze candu va trece pe acolo imperatulu Napoleonu III. În 18 Febr. 1853 primí imp. Francisou Iosifu, fiindu la preambulare, o taiatura în grumadi dela I Libenyi. În

siedinti'a camerei italiene vestí Cavour la 16 Aprile 1853 despre atentatulu supra persónei lui Victor Emanuelu II. În 5 Iuliu 1853 se facu atent. supra imperatulu Napoleonu III., candu pornise cu trasur'a în „opéra comique“. În 20 Martiu 1854 junghiaru pe ducele Ferdinandu Carolu III. în Parm'a. În 28 Aprile 1855 se puscá de dóue ori, fara a nimeri, spre imp. Napoleonu III. la Champs-Élysées. În 28 Mai 1856 voi R. Fuentes se puscu asupra reginei Spaniei, dara fú prinsu si arestatu. La 8 Dec. 1856 voi unu soldatu se facu atentatu asupra reg. Ferdinandu II. de Neapolea. La 7 Aug. 1857 se judecara Tibaldi etc., cari venisera din Angli'a pentru a ucide pe Napoleonu III. La 14 Ianuaru 1858 aruncá Orsini, Radici, s. a. bombe dupa Napoleonu III., imperatulu remase viu, dar' perira o multime de alte persóne. În 14 Iuliu 1861 puscá unu studinte în Baden-Baden de dóue ori dupa regele Prusiei, fara se 'lu nimeréca. În 18 Dec. 1862 puscá unu stud. în Aten'a dupa regin'a Amali a Greci'a, fara s'o nimeréca. La 24 Dec. 1863 se arestá Greco, Trabuco s. a., cari venisera din Londr'a pentru a ucide pe Napoleonu III. în Parisu. La 14 Aprile 1865 puscá W. Booth pe presiedintele stateloru unite din Americ'a. Avr. Lincoln. În 6 Aprile 1866 facu Karakassoff atent. supra imperatulu Rusiei; în 6 Iunie 1867 puscá în imperatulu Rusiei Bereczowski fiindu în Parisu. În fine la 10 Iunie a. c. puscara pe principele Serbiei Mihailu III. — (Alb.)

În 1866 în Romani'a se detroná în 23/11 Febr. Pr. Cuza fara sei se fi clatitu unu peru de pe capu. Éca natiunea romana în fapta straluce cá sórele între cele de susu. —

ROMANIA.

Bucuresci 24/12 Iunie. (Capetu.) Nu vomu mai vorbi inse de acele serbatori, în facia caror'a orice desoriere palesce! Tier'a le-a vediatu, celu pucinu acea parte a tieriei, pe unde augustulu óspe a trecut si prin urmare nu ne mai remane decat a vorbi de încoronare, de serbarea serbariloru, aceea ce principele Romaniloru a datu principelui francesu, serbarea dela Cotroceni!

Mergundu spre Cotroceni, podulu celu nou, deschisu pentru acésta ocaziune, érá împodobitu ou vérdétia si flori, pavesatu si iluminatu cu mare gustu. În fiecare capetu, precum si în centru o impletitura de vérdétia sustienea ambele cifre, C. si N. Pe ambele parti erau mari transparente albe cu litere mari, cari diceau: „Traiéscu Napoleonu! Traiéscu Franci'a!“

Esindu dupa podu ambele parti ale movilei erau iluminate; dar' cine póte spune cum? ca-ci uiméla te coprinde vedindu movil'a Cotrocenii ce se putea numi movil'a focului; ar' fi diu cineva ca tóte stelele Ceriului venisera aci se serbe pe ambii principi; ilusiunea érá cu atatu mai naturala, ca stelele nu se mai vedeau la locul loru, ca ci, cine se mai uitá acolo susu! pamentulu érá atatu de luciosu si atragatoriu! Iun'a numai intr'unu micu cercu, strabatea printre arburi, si se coborá, se plecá mereu si atatu de aprópe, incatu ar' fi diu cineva, ca voi'a se iè si dens'a parte la acésta serbare.

Gradiu'a érá tóta iluminata cu celu mai deplinu gustu si totulu lucea ou o lucire atatu de liniscita si naturala, incatu te dispunea se credi ca aceea lumina crescuse aci prin eainsasi. Pavilióne, arburi, copaci, bolte, dumbrave, totulu érá o fiacara, la a carei nascere presiedine elegant'a astfelu, incatu pan'a nu veni suveranulu toti simtieau, ca érá la densulu.

Principele Romaniei presenta imperialelu óspe mai multe din persónele din amendóue secsele si amendoi se mestecara necontentu printre invitati, facundu tuturoru cea mai gratioasa primire. Érá unu ce raru vederea acestoru dóue figuri atatu de osebite un'a de alt'a si atatu de caracteristice fiacare; nu scimu déca érá ilusiunea luminei, séu a simtieminteloru ce provocá în fiacare serbarea; óspele, principele domnitoriu, souvenirile istorici generale si particulare; dar' ceea ce scimu este ca vedeamu fál-fáindu o aureola luminósa si tricolora si audieamu esindu dintr'ens'a o voce ce dicea multitime: „Ii datoriti unulu altai'a; lui Napoleonu datoriti pe Carolu, lui Carolu datoriti present'a lui Napoleonu si asigurarea ce aveti în viitorulu maretiu alu Romaniei.“

Pe candu Alteti'a Sa imperiale principele

Napoleonu asistă la serată data în onoarea sa în grădina palatului dela Cotroceni, de către suveranul României, la celălalt capăt al orașului, la câmpul libertății se adunau că la vre diece mii de cetățeni de toate clasele. Multimea era atată de mare, încât acoperirea cea mai mare parte a întinsei câmpii învelită totă cu o splendidă iluminare.

Poporul se adunase acolo pentru a întem-pină cu o manifestațiune cu faclă pe ilustrele oșpe alu capitalei la plecarea sa, și a' i ură cale-toria fericită și înoronată de succese binefao-tore. Mai târziu înse se afla, că principele nu va plecă decatu spre dinu. Atunci o parte din poporul adunatu la câmpul libertății, aprinse faclă și porni, înocitu de două musice, la piața teatrului spre a salută pe augustulu oșpe la locuintă sa. Principele Napoleonu nu se întorsese înse. Multimea se risipi, dar' ou strigarile: „Traiesca Napoleonu! Traiesca Fran-ci'a!”

O parte merse la Cotroceni cu totă distan-ti'a cea mare aratandu și în estu chipu onoarea și bucuri'a pentru presentă înaltului oșpe. La 3 ore demaneti'a Napoleonu înocitu de min. de interne și de suita plecă, înse în giurulu arcu-lui se afiă și acum o multime mare de poporu, care aclamă pe calatoriulu cu strigari simp-tice. — „Trompet'a” descopere, ca la visit'a con-sulilor de buna venirea principelui Napoleonu a lipsitu consululu rusescu. —

Deputatiunea din partea coloniei franceze, care încă întem-pinase pe oșpe deosebitu, în au-dientia se adresă către principe cu cuvintele următoare:

„Monsignore!

„Copii ai Franței, atatu de departe de tiér'a noastră, animele noastre au batutu cu vio-tiune la primirea vestei despre venirea Altetiei Vóstre imperiale.

„Binevoiti a primi patrioticulu nostru o-magiu.

„Gloria și fericire Altetiei Vóstre și Augu-stei sale familie.

„Vom pastrá multu timpu amintirea tre-cerei vóstre în midiloculu fratiloru nostrii din Romani'a, pe acestu pamentu, de care ne léga aceeași origine și nobile aspirari.

„Presenti'a Altetiei Vóstre, di de serbatóre pentru noi, va fi, credemu, semnulu unui feri-citu viitoriu pentru ospitalier'a Romania.

„Se traiésca principele Napoleonu.”

Alteti'a Sa se exprimă cu placere și cu simtieminte de simpatia, ér' unulu d. Durot ei oferí unu libretu alu societatií franceze de bine-facere, pe care lu primi multiamindu cu totă afabilitates. Mai primi și particulari dintre boieri pe principele Georgiu Stirbeiu, Costaforn, Co-galnicónu, Boliacu etc. în audientie particulare.

— Demnitoriulu a binevoitu a daru din caset'a sa privata 400 galbeni pentru terminarea reparatiunii bisericesci la schitul Ciolanu visi-tatu în calatori'a din Urma.

— Min. justitiei d. Antoniu I. Arionu a propusu și Mari'a Sa aprobatu desfiintierea uni-formei impuse magistraturei curții apelative și tribunaleloru precum și advocatiloru, desfiintian-duse decretulu respectivu. —

— Cu ocaziunea veniri Altetiei Sale princ. Napoleonu în București, studintii romani de preste Carpati i au imanata brosiur'a d. Maniu Unitatea latina împreuna cu adresa următoare:

„Alteti'a! Că romani, de preste Carpati, cari ne aflamu în Romani'a libera și represen-tamu aci elementulu transilvanu, venimu, Alteti'a, în numele compatriotiloru nostrii, cu anim'a plina de profunda, a emotiune Ve exprime simtiemintele de recunoscintia, ce le au avutu fratii nostrii totodéun'a pentru Ilustr'a familia Imperiale, la care apartieneti, pentru celebrulu și iubitulu nume de Napoleonu, pentru poporul francezu în fine, atatu de veselu în dilele de fericire și atatu de generosu și marinimosu în momentele de suferintia.

Binevoiti, Alteti'a a primi incredintiarea ne-stramutata, ca romanii nu voru uitá nici odata sacrificiele de totu felulu, ce Françi'a le-a fa-cutu neincetatu pentru a stabili în Romani'a li-bertatea și independintia.

În 1848 că totodéun'a, candu romanii au avutu unu reu de vindecatu, o durere de alungatu, ei nu s'au adresatu, decatu la Françi'a, și

au aflu într'ens'a totodéun'a simpatia sincera și protectiune statornica.

Ve rugamu, Alteti'a, se binevoiti a primi și a comunicá Augustulu Imperatoriu, devotamen-tulu profundu și ne-stramutatu, de care romanii Transilvaniei, Banatulu, și Marmatiei și a Bu-covinei, că și fratii loru din Romani'a libera, suntu însofletiti pentru Voi și pentru totă fa-mili'a imperiale a Franței.

Subsemnati (7 studenti, cari au formatu delegatiunea.)

Bucuresci 13 Iunie 1868.” (Rom.)

Cronica esterna.

În Occidentu politic'a și diplomati'a sa puse pe locu de odihna, de unde speculăza se póta pipai pulsulu eventualitatiloru, care potu succede în contra precaluleloru planuite. Françi'a ohiaru prin calatori'a principelui rosiiu a cercatatu terenulu intentionitoru Prusiei pentru casulu, candu ar' fi silita de nestatornici'a lucruriloru în Itali'a a pasi activa acolo; vrú adică a sondá, déca Prusi'a în casu de asia ar' pasi cá aliata cu Itali'a în contra planuriloru ei. „Independenti'a Belgica” vré a sci, ca calatori'a principelui la Vien'a e secretu publicu, ca a ur-matu dupace s'a convinsu Françi'a, ca Prusi'a a începutu cu incetulu a uni oaste o tiéra din sudulu Germaniei cu federatiunea nordica d. e. Baden e în ajunulu aneasarei și Darmstadt ulu încă și arată simpatiele. Deci pentru a pune stavila desfrenului Prusiei de a anesá a urmatu misiunea principelui la Vien'a. — În Itali'a cá și în Austri'a a facutu alocutiunea pontificelului din 22 Iunie fôrte mare impresiune, se întielege, ca în sensulu contrariu principiului de restri-gerea libertatii publice, pe care se baséza alocutiunea. „Universulu” și alte foi clericale canta triumfu, pentruca lovitur'a asupra Austriei o tienu, ca va atinge totă Europ'a.

În Serbi'a s'a finitu incuizițiunea pentru atentatulu în contra principelui, 13 acușati fura infaciosiati. Pana acum va fi enuciata și sen-tinti'a osendei.

Acușatii marturisira, ca avocatulu Paja Radovanovicu a impartitu arme și bani între ei lucrandu în numele principelui Alecsandru pre-candu, pe suptu mana vrea alta forma de re-gimu; ér' banii ii primi dela Alecsandru, cu á carui secretariu Tričkovicu se intalnise în Martiu în Segedinu, candu apromise, ca nefiindu repu-blic'a posibilă vré pe fiulu lui Alecsandru, la tronulu Serbiei, și Vidoie erá insarcinatu a o-mori pe min. de resbelu. Capitanulu Mizailovich se și dejustitiá prin glontiu. —

Cretanii încă totu se sustienu și batura pe turci de nou la Kisamos. Regimulu loru na-tionalu adresă ér' unu memorandu la puterile mari, în care demintiescu și rectifica reportulu marelui veziru facutu către Sultanulu asigurandu pe puteri de nou, ca despartirea Cretei de Tur-ci'a pentru densii e definitivă și nerevocabilă.

Bulgarii facu cauza comuna cu cretanii și trecu cá voluntarii la insurgenti cretani, vedien-dose iludati și parasiți, de unde multi negutiatori bulgari au luat calea către Romani'a ne-potendu suferi oerbici'a despretiului asiaticu. —

Novissimu. Inscintiare!

Mane duminica în 5 Iuliu (23 Iunie) la 3 ore dupa prandiu se va tiene în sala bai-lorulu de aburu gimnastare publica cu sco-larii gimnasiului. Se invita deci dara toti membrii Reuniunii și parintii copiiloru a asista la acestu ecsamenu.

Comitetulu gimnasticalu.

Belgradu 2 Iuliu. Milan Obrenovics fú prochiamatu principe Serbiei. Blaznovics, Ristics, Gavrilovics alesi cá regentia. —

Bibliografia. În tipografi'a nationale a lui T. Macinoș și I. Samitca din Craiova, a esitu de sub tipariu: „Elemente de isto-ri'a naturale” pentru scólele secundarie inferioare de ambe sexele, de Simeone Mihali, profesorulu de sciintiele naturale la liceulu din

Craiova, și se afla de vendiare la autorulu cu urmatórele pretiuri:

Partea I.: Zoologi'a . lei 1 50 b.

— II.: Botanic'a . — 1 30 —

— III.: Mineralogi'a — 50 —

— „Federatiunea” va aparé și pe sem. alu II. marti'a, joi'a, sambat'a și duminica cu 7 fl. 50 cr. pe 6, cu 4 fl. pe 3 luni; pentru Roma-ni'a cu 2 galbeni pe semestru.

— „Familia” esse pe viitoriu pe septemana cu portrete și ilustratiuni interesante. Ea cu-prinde articuli fôrte folositori nu numai pentru familia, ci și de alte sujete. Pretiulu pe 3 luni e 2 fl. Că premiu se va dá unu tablou pom-posu nationalu „inauguratiunea societatií ro-mane academice în București 1867” pe longa adansu de 1 fl. Prenumeranti noi voru mai puté primi 3 icóne. Reintornarea lui Davidu pentu 60 cr. „Regina Sabei” pentru 60 cr. „Alecsandru I.” Domnulu Moldovei primindu însemnele dela solii imp. Paleologu pentru 1 fl. 20 cr. — Altor'a decatu prenumerantiloru nu se da. —

— „Gura Satulu” pe 1/2 anu 3 fl. „Al-bin'a”, „Concordi'a”, „Telegrafulu Romanu”, „Fóia societatií de Bucovin'a”, „Transilvan'i'a” inoa voru aparé cu pretiurile sciute. —

— A esitu de sub tipariu brosiur'a „To-leranti'a religiósă în Romani'a” de B. P. Hajdea. —

Responsuri: Clusiu: Se va publica; bine vei face în interesulu nationalu, nu parti-culariu. — Gherla: Cine nu e pro, e contra. La a) mai astépta puointelu; la b) cum se nu fia bine? Totu pasulu ee póte conferi catu de puicu la scopulu nationalu comunu, trebuie se fia bunu pe astfelu de cale. Aici nu mai in-cepe nici o indoiéla. În S. Regiun se lipira pe pareti provocari pentru congressu nationalu, a-ocia se céra rezultatulu dela pareti? Eu faceamu acést'a în toate marcalele tieriei, ca dóra 1, 2, 3 totu s'ar întrepune pentru midilocirea unui con-gressu nationalu prin representatiune către Ma-iestate, séu și prin întrepunere la ministeria cá dicasteriu de curte și pentru Ardélu. Lupt'a pe facia și pe cale. ne ajuta la scopulu ecsistintii noastre nationale politice, care singura ne a fostu, ne e și ne va fi principiulu luptei con-stitutiionale. — Red.

Îndreptare: În Nr. tr. faci'a prima, colón'a media, seria 38 de diosu în suau în locu de partile ceteșce platile; colón'a 3, seria 5 ce-este: înaltia la loculu loru etc. —

Anunțiu de carulu iute.

Subscrișulu și iea onóre a incunoscintia pe t. p., ca cursulu iute între Brasiovu și București in-cependu din 28 Iunie a. c. tiene comunicatiune în totă diu'a. Plecarea din Brasiovu în totă diu'a la 6 ore demaneti'a dela otelulu „Bucuresci”, din București totă diu'a la 1 1/2 ora dupa prandiu dela otelulu „Concordia”.

Franciscu Körner,

1-3 întreprindietoriulu cursului iute.

Publicatiune.

Se incunoscintiaza on. publicu, cumca scaldele minerali din St. Georgiulu romanu în districtulu Nasudului, cladinduse în anulu acesta din nou, — suntu gata — și suntu intru toate amesuratu cerintiloru întocmite și provideute cu o machina de abure pentru incaldire. —

Saisonulu se va deschide în 28 Iunie.

2-3 Comitetulu scaldelor.

DD. cetitori suntu ro-gati a grabi cu reinnoirea prenu-merarii pe sem. II. —

Cursurile la burea în 3 Iuliu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 47 cr. v.
Augsburg	—	—	112 „ 60 „
London	—	—	115 „ 15 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	58 „ 80 „
Actiile bancului	—	—	742 „ — „
„ creditulu	—	—	195 „ 90 „